

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/214674,Uroczystosci-pogrzebowe-Jana-Kowalskiego-ps-Bystry.html>
26.02.2026, 20:43

Uroczystości pogrzebowe Jana Kowalskiego ps. „Bystry”

4 marca 2025 roku o godz. 10.30 w kościele pw. św. Anny w Lubartowie (ul. Słowackiego 6) odbyły się uroczystości pogrzebowe Jana Kowalskiego ps. „Bystry” - Żołnierza Wyklętego, którego szczątki zostały odnalezione i zidentyfikowane przez Biuro Poszukiwań i Identyfikacji Instytutu Pamięci Narodowej. Po mszy świętej nastąpiło odprowadzenie zwłok do grobu rodzinnego. Ceremonia z udziałem wojskowej asysty honorowej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

[Podziemie niepodległościowe \(Żołnierze Wyklęci\) Poszukiwania Uroczystości pogrzebowe](#)

04.03.2026

Jana Kowalski ps. „Bystry”

Jan Kowalski urodził się 21 sierpnia 1927 r. w Rudnie, w powiecie lubartowskim. Był żołnierzem Obwodu AK-WiN Lubartów. Od stycznia 1946 r. służył w bojówce rejonowej Wiktora Targońskiego „Brzozy”. We wrześniu 1946 r. dołączył do oddziału Kazimierza Woźniaka ps. „Szatan”, wchodzącego w skład zgrupowania OPL/OPG mjr. Hieronima Dekutowskiego „Zapory”. W nocy z 3 na 4 października 1946 r. został ciężko ranny w czasie potyczki z pododdziałem Kompanii Zwiadu WBW-Lublin w miejscowości Piotrawin koło Jastkowa, w powiecie lubelskim. Członkowie oddziału ewakuowali Kowalskiego z miejsca walki i umieścili na kwaterze Zakopaniny koło Woli Przybysławskiej, w powiecie puławskim. Tam zmarł, najprawdopodobniej po jednym lub dwóch dniach od chwili zranienia. Ciało partyzanta przeniesiono do domu Jana Sykuta w pobliskim Orliczu, przebrano, włożono do trumny, którą ukryto w stodole, by w nocy wywieźć na cmentarz. Tuż przed południem, 7 października 1946 r., trumnę odnalazła penetrująca wieś grupa operacyjna UB-WP. Ciało partyzanta przewieziono do siedziby PUBP w Lubartowie, gdzie przeprowadzono oględziny i dokonano identyfikacji z udziałem członków rodziny. Zwłoki zostały następnie pogrzebane za zezwoleniem Sądu Grodzkiego w Lubartowie na miejscowym cmentarzu.

Według informacji uzyskanych od krewnych zabitego, matka partyzanta miała zidentyfikować przypuszczalne miejsce pochówku syna, które znajdowało się na Cmentarzu Parafialnym św. Anny, w jego zachodniej części, tuż przy płocie sąsiadującym z torami kolejowymi. Było to miejsce, gdzie zwyczajowo grzebano samobójców, a potem – jak wszystko na to wskazuje – ofiary UB. Nie jest wiadome, czy miejsce ukrycia zwłok wskazali grabarze, czy też kobieta uzyskała informację od przedstawicieli UB. Bezimienna mogiła nie została upamiętniona. Dopiero na początku lat 90. W miejscu domniemanego pochówku „Bystrego” jego krewny i były podkomendny „Szatana”, Czesław Jedut „Żółw”, wystawił prosty nagrobek opatrzony metalowym krzyżem.

W kwietniu 2021 r., podczas prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN na cmentarzu Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Anny w Lubartowie, odnaleziono jego szczątki, a informację o ich identyfikacji przekazano do publicznej wiadomości 1 grudnia 2023 r.

Instytut Pamięci Narodowej prowadzi działania zmierzające do odnalezienia i identyfikacji ofiar reżimów totalitarnych oraz czystek etnicznych w ramach działalności Biura Poszukiwań i Identyfikacji. Łącznie zidentyfikowano ponad 260 osób. W wyniku działań IPN odnaleziono i

podjęto szczątki ponad dwóch tysięcy osób. Zabezpieczono 3700 próbek materiału genetycznego ofiar i ich krewnych, które znajdują się obecnie w Bazie Materiału Genetycznego.

Celem sprawniejszej identyfikacji odnajdywanych szczątków Instytut Pamięci Narodowej od kilku lat korzysta z narzędzia udostępnionego przez Federalne Biuro Śledcze Stanów Zjednoczonych (FBI) – systemu CODIS.

Biuro Poszukiwań i Identyfikacji prowadzi działania poszukiwawcze na terenie całego kraju oraz poza jego granicami. Zespół specjalistów przebadiał kilkaset miejsc w Polsce, prowadził także prace m.in. na Ukrainie, Białorusi, Łotwie, w Gruzji, na Litwie, w Szwajcarii oraz w Niemczech. W 2023 r. zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji przeprowadził prace w kilkudziesięciu lokalizacjach w Polsce. Był to m.in. Cmentarz Wojskowy na Powązkach, Cmentarz Osobowicki we Wrocławiu, teren jednostki wojskowej w Rembertowie, teren Górak Czechowskich w Lublinie. Przeprowadzono także kilka etapów prac poszukiwawczych w Mucznem w Bieszczadach, gdzie poszukiwano szczątków Polaków – ofiar zbrodni OUN/UPA z 1944 r. Należy także podkreślić rozpoczęcie prac poszukiwawczych na terenie cmentarza św. Wojciecha w Łodzi, gdzie odnaleziono dotychczas szczątki 4 ofiar niemieckiego obozu dla dzieci i młodzieży przy ul. Przemysłowej. Przeprowadzone zostały także prace poszukiwawcze poza granicami kraju, m.in. dwa etapy badań na terenie Kalwarii Wileńskiej w Wilnie, gdzie odnaleziono szczątki żołnierzy Armii Krajowej, poległych w Bitwie pod Krawczunami (operacja „Ostra Brama”).

Dotychczasowe konferencje identyfikacyjne:

- 2024 rok: [IPN ogłosił nazwiska kolejnych zidentyfikowanych ofiar komunistycznego i niemieckiego terroru, 1 października 2024](#)
- 2023 rok: [Znamy nazwiska kolejnych 20 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 1 grudnia 2023](#)
[Znamy nazwiska kolejnych 20 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 8 marca 2023](#)
- 2022 rok: [Znamy nazwiska kolejnych 30 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 22 lipca 2022](#)
- 2021 rok: [Uroczystość wręczenia not identyfikacyjnych – Warszawa, 12 sierpnia 2021](#)
- 2019 rok: [Ujawniono nazwiska szesnastu kolejnych zidentyfikowanych ofiar komunizmu – Warszawa, 3 grudnia 2019](#)
- 2018 rok: [Uroczystość wręczenia not identyfikacyjnych członkom rodzin ofiar totalitaryzmów – 1 lutego 2018](#)
- 2017 rok: [Wręczenie not identyfikacyjnych rodzinom ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 21 kwietnia 2017](#)
- 2016 rok: [Uroczystość wręczenia not identyfikacyjnych 22 rodzinom ofiar totalitaryzmu sowieckiego i niemieckiego – Warszawa, 9 czerwca 2016](#)
- 2015 rok: [Uroczystość wręczenia not identyfikacyjnych rodzinom ofiar totalitaryzmów – Białystok, 24 września 2015](#)
- 2014 rok: [Uroczystość z okazji 75. rocznicy utworzenia Polskiego Państwa Podziemnego –](#)

[wręczenie not identyfikacyjnych członkom rodzin ofiar terroru komunistycznego](#)

► 2014 rok: [Uroczystość wręczenia not identyfikacyjnych członkom rodzin ofiar terroru komunistycznego – Warszawa, Belweder, 28 lutego 2014 r.](#)

► 2014 rok: [Pierwsze wyniki identyfikacji ofiar terroru komunistycznego – Warszawa, 6 grudnia 2012](#)

► 2013 rok: [Kolejne wyniki identyfikacji ofiar terroru komunistycznego – Warszawa, 22 sierpnia 2013](#)

► 2012 rok: [Pierwsze wyniki identyfikacji ofiar terroru komunistycznego – Warszawa, 6 grudnia 2012](#)

[Odnalezieni przez Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN](#)

[Videocast: Powracamy Po Swoich](#)

[Oddaj DNA](#)

Więcej: [TUTAJ](#)

► [Rozmowa z dr. hab. Krzysztofem Szwagrzykiem: Zawsze powracamy po swoich](#)

► [Debata „Wracamy po swoich. Poszukiwanie i identyfikacja Żołnierzy Wyklętych” w Rzeszowie](#)

► [Spotkanie „Stan poszukiwań i identyfikacji pomordowanych Żołnierzy Wyklętych” z cyklu „Tajemnice bezpieki” – Warszawa, 26 marca 2024](#)

Kontakt dla mediów:

Rzecznik Prasowy IPN – Dyrektor Biura:

dr Rafał Leśkiewicz

tel. 602 322 362

rzecznik@ipn.gov.pl

Audio: dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, zastępca prezesa, pełniący obowiązki dyrektora Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN o pogrzebie Jana Kowalskiego ps. „Bystry”

Aby zobaczyć odtworzyć włącz JavaScript

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Lublin

Jana Kowalski ps. „Bystry”

Pliki do pobrania

[dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, zastępca prezesa, pełniący obowiązki dyrektora Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN o pogrzebie Jana Kowalskiego ps. „Bystry” \(mp3, 3.66 MB\)](#)

[dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, zastępca prezesa, pełniący obowiązki dyrektora Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN o pogrzebie Jana Kowalskiego ps. „Bystry” \(wav, 53.69 MB\)](#)
